

En øget adgang til deltagelse i internationale forskningssamarbejder skal blot være et element i den fondsfunktion, som Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd i øvrigt varetager i nationalt regi. Det nationale fokus skal således også frem over være den centrale faktor i de to råds virke. Der foreslås derfor samtidig fastsat et øvre kvantitativt loft på 20% for omfanget af rådernes deltagelse i internationale forskningssamarbejder, der kræver overførsel af beslutnings- og bevillingskompetence.

Det har hidtil været en grundpræmis for forskningsrådsystemets virke, at uddeling af forskningsbevillinger efter den nuværende lovs § 1, stk. 7, skal ske i åben konkurrence og efter en forskningsfaglig kvalitetsvurdering. Denne grundlæggende forudsætning ønskes opretholdt også i de tilfælde, hvor Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd indgår i internationale forskningssamarbejder, hvorfor deltagelse deri er betinget af, at konkurrenceelementet og kvalitetsvurderingen også her er fremherskende.

Forskningsrådsystemet er en del af den statslige forvaltning og dermed underlagt de almindelige forvaltningsretlige regler, herunder forvaltningsloven, offentlighedsloven, og lov om behandling af personoplysninger (persondataloven), jf. lov nr. 429 af 31. maj 2000.

Tilsvarende skal rådernes regnskabsaflæggelse og revisionen heraf følge de almindelige statslige regler herfor, herunder lov om statens regnskabsvæsen m.v., jf. lov nr. 131 af 28. marts 1984, og regler udstedt i henhold hertil, samt lov om revisionen af statens regnskaber m.m. (rigsrevisorloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 3 af 7. januar 1997, og regler udstedt i henhold hertil.

Regeringen ønsker en sikkerhed for, at danske bevillinger overført til udlandet i retlig, økonomisk og regnskabsmæssig henseende administreres på en måde, der svarer til de krav, der i dag stilles til den nationale administration. Det forudsættes derfor, at overførsel alene sker til internationale fora i offentligt regi. Det vil i den forbindelse blive sikret, at sådanne fora kun uddeler støtte til samme modtagergruppe, som efter den nuværende lov kan få støtte i nationalt regi.

Det foreslås desuden, at fordelingen af midler til sådanne fora kun kan ske efter forudgående godkendelse af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling. I forbindelse med godkendelsen af de enkelte overførsler vil der herefter blive lagt vægt på en række parametre, herunder at de internationale fora skal sikre:

- At ansøgere behandles på en måde, der lever op til Danmarks EU-retlige forpligtelser, bl.a. i forhold til det grundlæggende ikke-diskriminations-

princip. Der må således ikke ske en hverken direkte eller indirekte diskrimination af ansøgerne, f.eks. ved sprogkrav, som kun ansøgere fra bestemte lande generelt kan opfylde.

- At ansøgere sikres den nødvendige information og vejledning.
- At grundlæggende habilitetsregler iagttages.
- At der er åbenhed om og gennemskuellighed i de truffne afgørelser.
- At bebyrdende afgørelser begrundes.
- At der sker offentliggørelse af forskningsresultater.
- At der forlods foreligger en aftale om fordelingen af immaterielle rettigheder, som kan opnås på grundlag af de projekter, hvortil der er givet støtte.
- At der sker regnskabsaflæggelse til Danmark for så vidt angår totalregnskabet for de enkelte aktiviteter, og at regnskabet revideres af en uvildig revisionsinstans. I den forbindelse skal de internationale fora sikre, at der sker en faglig afrapportering og regnskabsaflæggelse fra de enkelte bevillingsmodtagere.
- At givne bevillingstilsagn effektueres, og at udbetaling sker i takt med, at midlerne anvendes.
- At bevillingsmodtagere, der disponerer i strid med bevillingsforudsætningerne kan blive mødt med et krav om tilbagebetaling. I den forbindelse skal det sikres, at kravet kan effektueres ved de relevante domstole.

For at sikre en enkel administrativ sagsgang vil Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling efter høring af Rigsrevisionen udarbejde et paradigme for, hvilke oplysninger der skal foreligge til brug for ministeriets godkendelse, jf. principperne i rigsrevisorlovens § 10, stk. 2. Ministeriet vil desuden efter behov høre Rigsrevisionen i forbindelse med godkendelsen af de enkelte overførsler.

Som led i godkendelsen af de enkelte overførsler vil ministeriet desuden drøfte finansieringen af administrationen af de overførte bevillinger med sekretariatet for bl.a. Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd.

Erfaringen viser, at internationale forskningssamarbejder oftest organiseres på en måde, der er tematisk afgrænset. At yde støtte til aktiviteter, der er afgrænset på denne måde, er efter den nuværende lov en enekompetence tillagt Det Strategiske Forskningsråd. Det betyder, at der er en lang række aktiviteter i internationalt regi, som Det Frie Forskningsråd i dag er afskåret fra deltagelse i.